

המיבצע הראשון של הקלפי הנוסיונית לקראת הבחירות לכנסת מעורר את השאלה

המשבצת המיועדת לכך, כי ימנעו מהצבעה. מספר הנמנעים מהווה 12.5 אחוז מכלל הבוחרים.

שאר 153 קולות, 37.1 אחוז מכלל קולות הבוחרים: מפא"י 57 קולות, 37.1 אחוז מכלל הבוחרים. המפלגה הדתית הלאומית — 13 קולות (5.8 אחוז).

אגודת ישראל — 9 קולות (5.9 אחוז). פועלי אגודת ישראל — 3 קולות (9.1 אחוז). תנועת החרות — 26 קולות (16.9 אחוז). המפלגה הליבראלית — 19 קולות (12.4 אחוז).

מפ"ם — 11 קולות (7.2 אחוז). המפלגה הקומוניסטית — 5 קולות (3.2 אחוז).

אחדות העבודה — 10 קולות (6.5 אחוז). שאר המפלגות לא קיבלו אף קול אחד. שתי הקלפיות יחד, בהן השתתפו 340 בוחרים, מסתכמות כדלהלן:

מפא"י — 128 קולות, 37.7 אחוז. אם אומנם תהינה אלה התוצאות בבחירות, תקבל מפא"י 45 חברי כנסת לעומת 47 בכנסת הנוכחית.

המפלגה הדתית הלאומית — 27 קולות, 7.9 אחוז, שיתנו למפלגה 109 ח"כים, אם אומנם תהינה אלה התוצאות בבחירות. בכנסת הנוכחית יש למפלגה הדתית הלאומית 12 ח"כים.

אגודת ישראל — 14 קולות, 4.1 אחוז, הנותנים 5 ח"כים לעומת 3 בכנסת הנוכחית.

פועלי אגודת ישראל — 6 קולות, 1.7 אחוז, 2 ח"כים, לעומת 3 בכנסת הנוכחית.

תנועת החרות — 60 קולות, 17.6 אחוז, הנותנים 21 ח"כים, לעומת 17 בכנסת הנוכחית.

המפלגה הליבראלית — 55 קולות, 16.1 אחוז, הנותנים 19 ח"כים, לעומת 14 בכנסת הנוכחית.

מפ"ם — 26 קולות — 7.6 אחוז, הנותנים 109 ח"כים לעומת 9 בכנסת הנוכחית.

אחדות העבודה — 24 קולות — 7.1 אחוז, הנותנים 98 ח"כים, לעומת 7 בכנסת הנוכחית.

המפלגה הקומוניסטית — 7 קולות — 2.05 אחוז, הנותנים 32 ח"כים לעומת 3 בכנסת הנוכחית.

בחישוב זה מורגש, בעיקר, העדרם של המצביעים הערביים שלא זיכרו את הרשימות הערביות באף קול. במציאות יורידו הח"כים של המפלגות הערביות ממספר הח"כים של הרשימות האחרות.

היעברו מרשימה לרשימה

אם אימננו מושקף סיכום שתי הקלפיות הנוסיוניות הראשוניות את הלך הרוחות של ציבור הבוחרים בישראל, מצביע הדבר על כמה מגמות, שהבולטות בהן הן: מפלגות הימין, חרות והליבראליזם, יקבלו תוספת ייצוג בכנסת הבאה.

מפא"י תרד באחוז זעום בלבד, שיתבטא בהפסד של ח"כים בודדים.

אחדות העבודה עשויה להרחיח את הקולות שגשרו ממפא"י, בעוד שמפ"ם תשאר יציבה.

במפלגות הדתיות עלולים הדתיים הלאומיים להפסיד קולות לאגודת ישראל, שתאסף גם קולות מפועלי האגודה.

רק סיכום של מספר קלפיות רב יותר עשוי לצייר תמונה קרובה באמת למציאות. אולם המצב כפי שהוא כיום מוכיח, שמפלגות האופוזיציה ויריבותיה של מפא"י בקואליציה לא הגיעו עדיין בתעמולת הבחירות שלהן לתודעת הבוחר.

על תנועת הבוחרים ממפלגה למפלגה קשה לעמוד, לפי סיכומי הקלפי הנוסיונית. רק 124 מתוך 340 המצביעים ענו על השאלה אם יצביעו בבחירות לכנסת החמישית כשם שהצביעו בבחירות לכנסת הרביעית. 93 מהם השיבו בחיוב, היינו — כי יצביעו בעד אותה המפלגה. השאר 31, סימנו כי יצביעו הפעם בעד מפלגה אחרת.

פרט מאלף: מבין אלה שהודיעו, כי לא יחזרו על הצב"עם בכנסת הרביעית, היו רק שניים שהצביעו בעד מפא"י. לעומת זאת 19 ממשני הדיעה, הצביעו הפעם, בעד הליבראליזם, 5 בעד מפ"ם, 3 בעד חרות ו-2 בעד אחדות העבודה.

אחד מאלה שהצביעו בקלפי הנוסיונית בעד אחדות העבודה, הוסיף בשולי הכרוז שישלשל לקלפי: "אני חבר מפא"י".

איש הקלפי אוסף פתקי הצבעה בקרון

תנועת החרות — 34 קולות (18.1 אחוז). המפלגה הליבראלית — 36 קולות (19.2 אחוז).

מפ"ם — 15 קולות (8 אחוז). אחדות העבודה — 14 קולות (7.5 אחוז). המפלגה הקומוניסטית — 2 קולות (1.07 אחוז).

האמנם תרד מפא"י

ערכ הבחירות לכנסת הרביעית, לפני שנה וחצי, ערך העולם הזה מיבצע הסרת-קדים במדינה — הקלפי הנוסיונית. חוליה העולם הזה, שעברו בכל ערי הארץ ומושביותה, ניסו לחזות באמצעות הקלפי הנוסיונית, בה הצביעו אלפי אנשים, את תוצאות הבחירות לכנסת.

כאשר נודעו תוצאות הבחירות התברר, כי המיבצע ניכשל. יחסיה-הכוחות של המפלגות בקלפי הנוסיונית לא תאמו את יחסי-הכוחות בקלפי האמיתית של המדינה, אם כי הצביעו פה ושם על מגמות מסוימות.

ניתוח של סיבות הבישולן הוביח כי הוא נבע, בעיקר, מחוסר-נסיון בעריכת מיבצע מקיף מעין זה. רוב הקלפיות הנוסיוניות היו קלפיות קבועות, שהוצבו במקומות שונים, במשך שעות ארוכות. מצב זה איפשר לחסידי מפלגות שונות להזעיק תיגבורות ולהשפיע על תוצאות הקלפי.

לעומת זאת התברר, כי דרך אחרת של עריכת מישאל-הקלפיות, הצלחה יותר. היו אלה הקלפיות הנודדות, שעברו ברכבות ובאוטובוסים, שם לא ניתן להזעיק תיגבורות, ושם הייתה הרכב הנוסעים התך פחות או יותר נאמן של ציבורי-הבוחרים.

סיכום הקלפיות הנודדות הוכיח כי ברוב המיקרים טעו בפחות מאחוז אחד. כך, למשל, הצביע סיכום הקלפיות הנודדות שמפא"י תקבל 37.5 אחוז מקולות הבוחרים; ואילו בבחירות קיבלה מפא"י 38.61 אחוז.

לקח הקלפי הנוסיונית הנודדת, שנערכה לפני שנה וחצי, הוכיח גם שאופיו של מקום הסטייה שונה לגבי מפלגות שונות. בעוד שלגבי מפלגות כמו חרות ואחדות-העבודה היתה הסטייה לטובת המפלגות, היא קיפחה מפלגות כמו הליבראליזם, הדתיים ומפ"ם.

נסיון זה הביא לשינוי בצורת עריכת הקלפי הנוסיונית של העולם הזה לקראת הבחירות הפעם, רק בין נוסעי הרכבות הקלפי הנוסיונית תיערך, הפעם, גם בין נוסעי הרכבות והאוטובוסים. מועדי עריכתה הם סודיים ביותר. כאשר יצאו, השבוע, חוליות ראשונות לעריכת הקלפי הנוסיונית,

לא ידעו אפילו חברי המערכת עצמם, עד ליציאה, איפה ומתי היא תקויים.

*** החומנה והצבעה

כישוי חקר דעת הקהל נערך בהתאם לרשימות שהיו בכרוז בו נאמרו: אורח נכבד, הנך מוזמן בזה לעזור בנסיון אובייקטיבי לחקר דעת הקהל בקשר לבחירות לכנסת החמישית, הנערך עליידי מחקר של העולם הזה. אינך צריך למסור את שמך או כל פרט אחר בקשר לזהותך. כל אשר עליך לעשות הוא לסמן סימן ליד שם המפלגה עבורה אתה חושב להצביע בבחירות הקרובות. אם הנך חושב להימנע מהצבעה, סמן את המשבצת המופיעה בסוף רשימת המפלגות.

נוסף לסמון שם המפלגה עבורה חושב המשתתף להצביע, הופיעה בכרוז עוד שאלה אחת, שלא הופיעה במשאל שנערך לפני שנה וחצי. השאלה היתה: האם תצביע השנה כשם שהצבעת בבחירות הקודמות לכנסת הרביעית?

כרוזים אלה הופצו לראשונה בין נוסעי הרכבת שיצאה ביום שני, השלישי ליוני, בשעה 8.12 בבוקר, מתל-אביב לחיפה. נוסעי רכבת זו היו קהל מגוון. היו שם פועלים, שיצאו למקום עבודתם, חיילים בחופשה, בני קיבוצים ומור שבים, עקרות-בית, אנשי-עסקים, בני כל העדות.

אותו קהל בדיוק היה גם הקהל ברכבת השנייה, שנוסעה סיפקו את החלק השני של מצביעי-הקלפי. היתה זו הרכבת שיצאה באותו יום מחיפה לתל-אביב בשעה 9.40 בבוקר. בסך הכל השתתפו בהצבעה, בשתי הרכבות הללו, 217 איש, שהיו כ-80 אחוז מהאנשים להם חולקו הכרוזים. אולם לא פחות מ-30 מצביעים, (13.8 אחוז) ציינו על גבי פתקי-הצבעה שלהם, כי הם ימנעו מהצבעה בבחירות שאר 187 הקולות התחלקו כדלהלן:

מפא"י — 71 קולות שהם כ-38 אחוז מקולות הבוחרים.

המפלגה הדתית הלאומית — 14 קולות שהם 7.5 אחוז מקולות הבוחרים.

אגודת ישראל — 5 קולות (2.6 אחוז).

פועלי אגודת ישראל — 3 קולות (1.6 אחוז).

לפני ספירת קולות החיילים, שגרמו רק לתנודות קלות.

חזית דתית עממית למען הצדק והאחווה, רשימה ספרדית — קול אחד (0.5 אחוז). שאר המפלגות לא קיבלו אף קול אחד.

*** תנודות קלות

קלפי הנוסיונית השנייה נערכה, אף היא, ביום שני (השביעי בשעות הערב המוקדמות, בתחנת האוטובוסים המרכזית בתל-אביב. היא נערכה בין הנוסעים לחיפה, לירושלים, לבאר-שבע ולפתח-תקוה. העומדים בתורים ליד האוטובוסים גיבילו את הפתקים, שילשלו אותם לתוך הקלפי, עם כניסתם לאוטובוס. בכמה מיקרים נערכה ההצבעה בתוך האוטובוסים עצמם, כשהנוסעים כבר ישבו בכיסאוריהם, והנהג עצר את המנוע עד שתסתים ההצבעה.

בקלפי זו, שאף משתתפיה היו קהל רב-גוני, הצביעו 175 איש. 22 מהם ציינו במפורש על גבי הפתק, בתוך

אם לתינוק מצביעה בקלפי ברכבת

צע. השאלה שנשאלה, אחרי הופעת-הבכורה, היתה: האם צעירים אלה יחזו תופעת-קבע, או רק פרק חולף?

תבלינים

הדויסה התבטלה לאט. אך כבר לפני מספר שבועות אפשר היה לראות כי התבלין שיל יעלה על גדותיו.

הכל החל כאשר אל תוך הקדרה הליכ-הביש והענשת אלה שהציעו לביגיי להקים דיקטטורה. "עם הקבוצה הזאת (פרס), דיין ושותף) לא יתכן מאבק תוך שיתוף". קרא, "בינינו ובינם יתכן רק מאבק ללא פשרות — מאבק של הכרעה".

בקיצור: הדור הצעיר של מפ"ם אינו מוכן לקואליציה עם הדור הצעיר של מפא"י. הסיגנון בו נאמרו הדברים היה, אף הוא, סיגנון הדור הצעיר: ישר, בלתי-מצוע-

עשב הצבוע אין שורשים." שהיו אי-אפשר לעבור בשתיקה על הפקעת דימונה בידי מטה הבחירות של מפא"י, והצגת העירייה המאובקת כגן-ענן תוצרת ביגיי.

פרק חולף? את החלק הפוליטי וספק דוב זכין (38), איש הלבתי-הבשן וחבר מרכז מפלגתו, שנאם עלי-פה. הוא דיבר על פרשת לבון, תבע גילוי פרטי העסק